

КАЕЩИЯТ СЕ ПРИСТЪПВА КЪМ СВ. ПРИЧАСТИЕ

Християнският живот е живот в Господа Иисуса Христа. Повярвалият се облича в Христа и живее чрез Него. Падналият след кръщението губи тази благодат; ставайки от падението и завръщайки се при Господа, той отново трябва да бъде удостоен с нея - и бива удостоен при светото Причастие. *“Който яде Моята плът и пие моята кръв, пребъдва в Мене, и аз в него”* (Иоан. 6:56) - казва Господ. В този момент в каещия се поставя начало на живот в Христа Иисуса. Господ е казал, че Той е лозата, а вярващите в Него - пръчките (Иоан. 15:4-6). Пръчката не живее, ако не е на лозата; така и вярващите не живеят, ако не са в Господа. Никъде, освен в тази лоза, няма истински живот. Коего не е на нея, е мъртво. Затова, който иска да живее истински, трябва да се прихване към нея, да получава от нея жизнени сокове и да живее, хранейки се с тях. Прихващането се извършва при светото Причастие - тук християнинът става едно с Господа. Когато Господ е ръководел грешника към пълно покаяние, Той само е хлопал на вратата на сърцето; а щом тя се отвори от съкрушението и покаянието, Той влиза вътре и вечеря с причастилия се.

Сега човекът се ражда отново. У него започва живот от напълно нов вид. Животът не може да продължава без храна и при това - сродна на него храна. А такъв вид храна са тялото и кръвта на Господа. Самият Той е казал: Защото плътта Ми е наистина храна, и кръвта Ми е наистина питие (Иоан 6:55). Тъкмо с тях започналият нов живот трябва да храни този живот. Още по-необходимо е да вкуси тази храна още в самото начало, при първите, така да се каже, движения на новия си живот. Казват, че първата храна има влияние върху характера на телесния живот и след това представлява постоянна необходимост на тялото. А какъв трябва да бъде характерът на живота на покаялия се? - Живот в Христа Иисуса, нашия Господ. Каква трябва да бъде постоянната му необходимост? - Потребността от общуване с Господ. Нека да бърза още при първите движения на този живот да вкуси тялото и кръвта Христови, за да положи, така да се каже, основа на живот, съответстващ на Христа, и да породии жива необходимост от постоянно общуване с Него посредством това вкушване. Вкусващият, като почувства сладостта на тази мана небесна, след това вече не ще може да не жадува и да не

иска все повече и повече тази храна.

И така, след като получиш помилване и всеопрощение в покаянието, пристъпи към свето Причастие, за пълнота на съживяването на вътрешния ти човек. Няма нужда да си предписваш специални правила за подготовка за това. Покаяният се вече има всичко необходимо за това и естествено преминава към причастяване. И апостолът не предписва нищо повече; само казва: *да изпитва себе си, и тогава да яде от хляба и да пие от чашата* (1 Кор. 11:28). Може да се каже: *“Пази това, което имаш, или не го губи и това е достатъчно”*. Според установения при нас ред, след изповед не минава много време до причастяването – в повечето случаи само една вечер, сутрин и литургия. В тези моменти трябва да се погрижиш да запазиш благонастроението, донесено от храма след изповедта, и да го използваш при общуването с Господ в светото Причастие.

а) Пази вниманието неразсеяно и сърцето безметежно. Пази се от разсейване и смущаващи грижи и като се отстраниш от всичко, влез в себе си и пребъдвай там само с мисълта за Господ, Който ще дойде при тебе. Отстрани всяко движение на мисълта и като съзерцаваш само Господа, Му се моли с неразсеяна сърдечна молитва.

б) Ако мисълта не може да стои единствено в това, дай и за занимание размишление за самото свето Причастие; а за да не блуждае много, я свързвай с думи на Господа и на светите апостоли за това тайнство.

в) Като размишляваш за някое изречение на Господа или на светите апостоли, извличай от него назидание и се настройвай за съкрушена молитва. Щом молитвата дойде, падай пред Господа и не отстъпвай от молитвата, докато има молитва.

г) Прекарай вечерта в тези занимания, докато сънят ти затвори очите. Настъпва утро. Щом дойдеш на себе си, като се събудиш, най-напред възкреси съзнанието за величието за тебе на настъпилния ден. Но не се суети, не се разсейвай с много неща, дръж пред вниманието си само това, което ще се случи с теб и в теб. Пази се! Врагът по всякакъв начин ще те изкушава, за да постави душата в недобро състояние, като се старае или да разсее мислите, или да породи грижа за нещо, или да възбуди недоволство от нещо или неприязън към някого. Внимавай в

себе си, молейки се на Господа, и ще избегнеш тези спънки.

д) Като влезеш в храма, се чувствай така, все едно си в Сионската горница, където Господ причастил светите апостоли, и внимавай повече от всякога в това, което пеят и четат, като насочваш всичко към помисъла, че Сам Господ ти приготвя спасителна вечеря.

е) При това разпалвай вярата в действителното присъствие на Самия Господ и Спасител в светите Тайни. Изхождайки от тази вяра и съзерцавайки Самия Господ, вече сякаш идващ към теб, зови със самоунижение: Не съм достоен да влезеш под моя покрив. От самоунижението преминавай към синовен страх, който не отчуждава, а носи благоговейна трезвост. И тъй като Сам Господ и приканва, и заповядва да пристъпиш - бъди готов да пристъпиш с добра надежда, с желание и жажда, като кошута към водни потоци, и очаквайки с увереност да приемеш Самия Господ, а с Него - и всички съкровища на живота, скрити в Него. От това очакване, което не ще те посрами, като се обърнеш отново към себе си, в готовност да срещнеш Господа, разпалвай по-силно сърдечното съкрушение и повтори обещанието да се отвръщаш от греха, дори за тази цел да се наложи да умреш.

ж) Потруди се да прекараш цялата литургия, преминавайки от едно от тези чувства към друго, и с това благонастроение пристъпи накрая към Господнята чаша и щом я видиш, направи поклон пред идващия при теб Господ, и като отвориш уста и сърце, Го приеми, като възкликнеш смирено и благоговейно заедно с апостол Тома: Господ мой и Бог мой!

Слава на Тебе, Боже! Слава на Тебе, Боже! Слава на Тебе, Боже!

Като пристъпиш с такова разположение към Господнята чаша и като се отдалечаваш от нея,

ще чувстваш в сърцето си: Съвсем истинско е словото на моя Владика и Бог. Защото, като се причастявам с Божествените и Животворящи Дарове, не съм вече сам, а съм с Тебе, Христе мой, трислънчевата светлина, която просвещава света. От този момент започваш да носиш в себе си Христа. Усърдно се погрижи всячески да Му осигуриш покой и да Го задържиш в себе си. Ако Христос е в теб, кой ще бъде, против теб?... (срв.: Рим. 8:31). И ще можеш всичко друго чрез укрепващия те Господ (срв.: Фил. 4:13). С това приключва изграждането на духовния живот в човека християнин, който след грехопадение отново се обръща към Богоугаждане. Това е цялата последователност на обръщането! Тя е представена тук под формата на дълъг процес, за да се видят всички етапи, през които трябва да премине обръщаният се при взаимодействие между свободата и благодатта. Всичко казано се случва при всеки обръщане се; но как и в каква степен – това зависи от личността и обстоятелствата на всекиго. При един обръщането става за няколко минути, като за това време той и бива събуден, и се разкайва, и се издига до решимост. Духовните явления са мигновени. Впрочем случаите на обръщане от този род са твърде редки; в повечето случаи цялото обръщане се извършва не изведнъж, а постепенно. Макар самите вътрешни изменения да са мигновени, хората невинаги достигат до тях изведнъж, а понякога правят това след доста дълъг труд над себе си. Затова при друг пълното обръщане продължава години. Главните точки, в които се получава застой, са онези, където трябва да страда самолюбието например, при преодоляване на пречки или на подбудителите на греха, при изповед и други. Последното състояние, до което трябва да достигнеш, е пълното отчуждаване от всичко и предаване себе си на Господа. От този момент започва пълноценният истински християнски живот, защото тогава човек е близо до целта – скрит е в Бога. Всичко зависи от усърдието, с което някой се захваща със себе си, и от убеждението, че щом нещо е необходимо, значи трябва да го направи – дали сега, или по-късно, но трябва; и по-добре сега – и започва да се труди, и скоро се установява на ново поприще. Това установяване е най-важното дело на обръщането.

Текстът се публикува със съкращения.

Автор: Св. Теофан Затворник

Източник: Пътя на спасението